

INTIMAN PREMIÄR 4 OKTOBER

KONST

AV YASMINA REZA

KONST

AV YASMINA REZA

PREMIÄR INTIMAN 4 OKTOBER 2013

FÖRESTÄLLNINGENS LÄNGD CA 1 TIMME OCH 20 MINUTER (INGEN PAUS)

ORIGINALTITEL ART

ÖVERSÄTTNING CALLE NORLÉN

FÖRLAG NORDISKA APS

REGI CLAS GÖRAN SÖLLGÅRD

SCENOGRAFI OCH KOSTYM ANNIKA CARLSSON

LJUS SVEN-ERIK ANDERSSON

MASK SIV NYHOLM

I ROLLERNA

MARC HÅKAN PAASKE

SERGE HANS-PETER EDH

YVAN HENRIK SVALANDER

HÅKAN PAASKE

HANS-PETER EDH

HENRIK SVALANDER

Kära publik!

Välkomna till Intiman och föreställningen *Konst*.

Att konst kan väcka starka känslor är välbekant och många av oss har väl någon gång frågat sig "är detta konst?".

Ett verk som för dig är gripande och omtumlande, kan av mig betraktas med likgiltighet.

I vår föreställning sätter en målning tre mäns vänskap på svåra prov och relationerna skakas i grunden.

Hur kan ett köp av en tavla få sådana konsekvenser?

Det skall ni snart få se.

Än en gång – välkomna!

Clas Göran Söllgård, regissör

KAOS I DET SOCIALA RUMMET

Det är ingen idé att skriva pjäser om de inte är tillgängliga, säger den franska skådespelaren, prosais- ten och dramatikern Yasmina Reza. Och just tillgäng- ligheten är nog en viktig orsak till att hennes pjäs *Art*, som skrevs 1994 och i vår uppsättning kallas *Konst*, har översatts till mer än 30 språk och vunnit den inter- nationella teatervärldens största priser. Yasmina Reza kan sannerligen konsten att få det komplicerade att verka enkelt, det svårgreppbara att bli tillgängligt. Hennes dialog är, liksom nobelpristagaren Harold Pinters, alltid elegant och har exakt gehör. Ofta ver- kar hennes rollfigurer ägna sig åt tomt småprat, men under konverserandets snygga yta döljer sig en skarp analys av mänskliga beteenden och sociala överens- kommelser.

I hennes pjäs *Massakerguden* (från 2009 och som Malmö Stadsteater satte upp på Intiman samma höst) träffas två föräldrapar för att diskutera sina barns slagsmål. Det börjar med ett civiliserat samtal över kaffe och kaka, men urartar till en berusad och satirisk uppgörelse med borgerlighetens självgodhet. I *L'homme du hasard* (skriven 1995, ej översatt till svenska) möts två medelålders främlingar, en känd författare och en av hans läsare, på ett tåg och i ett till synes meningslöst samtal gör de upp med frågor vad detta att skriva och att läsa egentligen är för nå- got. I *Konst* leder köpet av en tavla till en uppgörelse om vad konst och god smak är för något och vad som skapar samhörighet – en diskussion så sociologiskt vass att pjäsen kan läsas som en ren dramatisering av den franske sociologen Pierre Bourdieus teorier.

Pierre Bourdieu (1930-2002) var son till en lantbruk- are och växte upp i en liten by på franska lands- bygden. Han studerade filosofi på elitskolan École Normale Supérieure i Paris, där han var klasskamrat med Jaques Derrida, och blev 1982 professor i socio- logi på Collège de France. Bourdieu räknas till en av världens mest inflytelserika intellektuella. Den egna klassresan var säkert en inspiration till hans forsk- ning om sociala positioner och hierarkier, och om de

normer och oskrivna regler som skapar hierarkierna. Två av hans centrala begrepp är Det sociala rummet och Kulturellt kapital. Det sociala rummet är Bourdieus version av klassanalys. Han menar att klass och status är olika former av samma hierarkiska uppdelning och att vår klassposition avgörs av vårt innehav av kapital. Bourdieu pratar om två olika slags kapital: ekonomiskt kapital, som helt enkelt är pengar och kunskap om ekonomi, och symboliskt kapital, vilket egentligen är all annan slags kunskap och erfarenhet som inom en grupp betraktas som värdefull – till exempel kunskap om teater för kulturarbetare, kunskap om sport för idrottare eller kunskap om matematik för matematiker. Enligt Bourdieu är det individens samlade kapital som avgör hennes klasstillhörighet. Ju mer kapital och ju flera olika typer av kapital individen innehar desto högre status/klasstillhörighet. Mest avgörande för klasstillhörigheten är innehavet av kulturellt kapital, som är en form av symboliskt kapital. Man kan säga att kulturellt kapital är kunskap om "finkultur" och "god smak". Riktig hög status/klasstillhörighet kan inte uppnås utan innehav av kulturellt kapital, eftersom överklassen har en outtalad överenskommelse om vad som är god smak och finkultur, och ingen släpps in i överklassen utan att dela denna överenskommelse.

I *Konst* blir Marc vansinnigt provocerad av att vännen Serge betalat en förmögenhet för en helt vit tavla. Serges intresse för modern konst var redan det illa nog, men tavelköpet blir droppen som får bägaren att rinna över. För Marc är det helt okej att Serge är rik, men inte att han också gör anspråk på det kulturella kapitalet. Serges vilja att äga dyr konst blir för Marc är ett sätt att säga att "jag spelar i en högre liga än du, vi hör inte längre ihop". Det blir kaos i det sociala rummet. För kan man verkligen vara bästa vänner om status- och klasskillnaden blir så stor? Det är en konflikt som varje klassresenär känner igen. Men det är en oerhört laddad och svårgripbar konflikt, som det vanligtvis krävs svåra teoretiska begrepp och teorier för att diskutera. I *Konst* lyckas Yasmina Reza föra den diskussionen med hjälp av en lättsam komedi om tre gamla kompisar. Visst är det djupt imponerande? Och rasande roligt!

Anna Kölén, dramaturg

Inspicient Kattis Blanking, Sofie Rundgren
Produktionsassistent/sufflör Ellen Nilsson,
Sara Backlund Hammar

Teknikmästare

Jonathan Flygare, ansvarig och ljud/video
Joel Kästel, ljus
Johanna Lindborg, ljus
Kalle Magnusson, rekvisita

Teatertekniker Sofie Rundgren

Teknisk koordinator Karin Ragnarsson
Kostymateljé Gyöngyi Balázs
Färgning och patinering Alicja Ekerholm

Marknadschef Jenny Bång

Art director/fotograf Johan Sjövall

Informatör/Programredaktör Carin Hebelius

Föreställningsfotograf Mattias Ankras

Försäljningschef Maria Girke Magnusson

Ansvariga publikvårdar Sandra Andersson,
Josefin Larsson, Fredrik Lövgren, Ellen Magnusson

Tryck KSPrint Digitaltryck, Malmö

Producent Lisa Ericstam

Dramaturg Anna Köllén

Teknisk chef Maria Månsson

Chef maskavdelningen Agneta von Gegerfelt

Chef kostymavdelningen Sten Stjernqvist

Föreståndare kostymervice Gyöngyi Balázs

Ljusansvarig Sven-Erik Andersson

Transportansvarig Hans Wendel

Ekonomichef Leif Jönsson

Städledare Rinna Möller

Chefsassistent Anna Andren

Teaterchefer och ansvariga utgivare
Petra Brylander och Jesper Larsson

FOTOGRAFERING OCH LJUDUPPTAGNING ÄR AV
UPPHOVSRÄTTSLIGA SKÅL EJ TILLÅTEN
VAR VÄNLIG STÅNG AV MOBILTELEFONEN

**MALMÖ
STADSTEATER**